

Læreplan i treningsledelse

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 1. april 2020 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2021

Om faget

Fagenes relevans og sentrale verdier

Treningsledelse handler om å utvikle kompetanse til å bli en god trener og leder. Faget skal bidra til å rekruttere kvalifiserte ledere og trenere til ulike deler av samfunnet. Faget skal gi elevene kompetanse til å organisere og tilrettelegge et godt aktivitetstilbud som kan bidra til at flest mulig i et lokalsamfunn opplever mestring og dermed blir mer motivert for fysisk aktivitet og trening.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnet for opplæringen. Treningsledelse skal bidra til at elevene får kompetanse som gjør dem i stand til å legge til rette for et motiverende og inkluderende læringsmiljø. Ved å delta i planlegging, gjennomføring og evaluering av aktivitet, trening og arrangementer utvikler elevene samarbeidsevner og demokratiske verdier. Dette gir elevene et godt grunnlag for å bli ansvarsbevisste ledere. Faget skal bidra til at elevene utvikler respekt for og empati med grupper og individer med ulike forutsetninger og ulik kulturtilhørighet. Elevene utvikler engasjement og opplever skaperglede ved å omsette ideer til handling i praktisk ledelse.

Kjerneelementer

Trener og lederrollen

Kjerneelementet trener- og lederrollen handler om å tilegne seg og bruke kunnskap om planlegging, gjennomføring og evaluering av aktivitet og trening. Gjennom å tilegne seg bedre innsikt i og forståelse av egen og andres praksis, skal elevene bli bevisste på betydningen av gode rollemodeller og egen ledelse. Kjerneelementet omfatter også kunnskaper og ferdigheter om ulike prinsipper og metoder for ledelse og instruksjon, og om ulike typer læringsmiljøer.

Aktivitets- og treningsledelse

Kjerneelementet aktivitets- og treningsledelse handler om å organisere og lede aktivitet og trening med hensiktsmessig og variert bruk av aktiviteter, øvelser og metoder. Det handler også om å lære prinsipper for veiledning og tilbakemelding som er sentrale for å lære og for å utvikle ferdigheter. Videre handler det om å tilegne seg kunnskap om og erfaring med å planlegge, gjennomføre og evaluere arrangement.

Tverrfaglige temaer

Folkehelse og livsmestring

I treningsledelse handler det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring om at elevene skal få kompetanse i å lede treningsgrupper og gi dem kunnskap om idrett, folkehelse og livsmestring. Det skal bidra til at elevene utvikler et positivt selvbilde og en trygg identitet, og til at de lærer å gjøre trygge handlingsvalg. Slik skal de bli i stand til å håndtere ulike utfordringer de møter, på en best mulig måte for seg selv og andre.

Demokrati og medborgerskap

I treningsledelse handler det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap om å øve opp evnen til å tenke kritisk over demokratisk og inkluderende ledelse av aktivitet og trening. Faget skal gi elevene en forståelse av samfunnsansvaret som ligger i rollen som leder og instruktør for individer og grupper. Gjennom arbeidet med faget skal elevene få innsikt i hvordan de kan håndtere utfordringer og meningsbrytninger i læringsfellesskap, og de skal ta del i refleksjon om samhandling, likeverd og respekt, uavhengig av forutsetninger.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i treningsledelse innebærer å formulere spørsmål, å delta i meningsutvekslinger og diskusjoner og å kunne gi klare og tydelige tilbakemeldinger i forbindelse med instruksjon og ledelse. Det innebærer også å forklare, instruere, veilede og oppmuntre i tillegg til å gjøre muntlige henvendelser og forespørslers.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i treningsledelse innebærer å utarbeide skriftlige planer til gjennomføring av aktiviteter, trening og arrangementer. Det innebærer også å utforme skriftlige forespørslers, henvendelser, innbydelser og program.

Å kunne lese

Å kunne lese i treningsledelse innebærer å finne, velge ut og forstå relevant faglitteratur. Utviklingen går fra å kunne tilegne seg overordnet kunnskap om de ulike elementene i treningsledelse til å kunne bruke denne kunnskapen til å løse ulike utfordringer knyttet til ledelse.

Å kunne regne

Å kunne regne i treningsledelse innebærer å lage kampoppsett og resultatlister og å gjøre poengberegninger og sette opp tabeller. Det vil også si å beregne inntekter og utgifter i et arrangement.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i treningsledelse innebærer å bruke digitale hjelpemidler, program og applikasjoner til å tilegne seg kunnskap og utføre praktiske oppgaver. I arrangementer vil det si å bruke tidtakersystemer, resultatservice, videopptak og digitale bilder.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering treningsledelse 1

Kompetansemål etter treningsledelse 1

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for og anvende grunnprinsippene for instruksjon og ledelse
- gjøre rede for og bruke ulike undervisnings- og instruksjonsmetoder
- gjør rede for ulike leder- og treneregenskaper
- utarbeide og gjennomføre hensiktsmessige planer for aktivitet og trening
- reflektere over egen og andres praksis som trener og leder

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i treningsledelse 1. Elevene viser og utvikler kompetanse i faget ved å planlegge og gjennomføre praktiske økter. De viser og utvikler kompetanse ved å utforske undervisningsprinsippene og de ulike undervisningsmetodene. De viser og utvikler også kompetanse i faget ved å observere og reflektere over andre elevers praksis.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst ved å gi elevene mulighet til å bruke fagkunnskapen i praktiske situasjoner. Læreren skal være i dialog med elevene om utviklingen deres i treningsledelse, og elevene skal få mulighet til å prøve seg fram. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring slik at elevene kan bruke veiledningen for å forbedre kompetansen sin i utøvelsen av trener- og lederrollen.

Standpunktvurdering

Standpunkt karakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har ved avslutningen av opplæringen etter treningsledelse 1. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer forståelse, refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i treningsledelse 1 basert på kompetansen eleven har vist ved å bruke fagkunnskap, erfaringer og reflektert tenkning i praktiske situasjoner.

Kompetansemål og vurdering treningsledelse 2

Kompetansemål etter treningsledelse 2

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- beskrive sentrale forhold ved barns vekst og utvikling
- forklare hvordan samspill og kommunikasjon påvirker læring og utvikling i ulike former for aktivitet og trening
- veilede både individuelt og i gruppe i ulike praksissituasjoner
- bruke hensiktsmessige aktiviteter, øvelser og undervisningsmetoder i praksis
- planlegge, lede og vurdere trening som fører til ferdighetsutvikling i en idrettsaktivitet
- planlegge, lede og vurdere aktiviteter for grupper og enkeltpersoner med ulike forutsetninger
- vurdere egen og andres praksis som trener og leder
- vise variasjon i valg av aktiviteter, øvelser og metoder ved planlegging og gjennomføring av aktivitet og trening
- planlegge, gjennomføre og evaluere et arrangement knyttet til treningsledelse

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i treningsledelse 2. Elevene viser og utvikler kompetanse i faget når de deltar i treningsledelse med hovedvekt på praktisk læring. De viser og utvikler også kompetanse i faget ved å planlegge, gjennomføre og evaluere praktiske økter. Videre viser og utvikler elevene kompetanse i faget ved å reflektere over egen og andres praksis.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom å ha en teoretisk og praktisk tilnærming til faget. Læreren skal være i dialog med elevene om utviklingen deres når det gjelder å lede grupper med ulik alder og med ulike forutsetninger, og elevene skal få mulighet til å prøve seg fram. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og reflektere over egen faglig

utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle seg til å bli trygge og ansvarsbevisste ledere.

Standpunktvurdering

Standpunktkarakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har ved avslutningen av opplæringen etter treningsledelse 2. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer forståelse, refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i treningsledelse 2 basert på kompetansen eleven har vist gjennom å planlegge og tilrettelegge for ulike og varierte praksissituasjoner. I utøvelsen av trener- og lederrollen vil også elevens veilednings- og refleksjonskompetanse være med og danne grunnlag for standpunktvurderingen.

Vurderingsordning

Standpunktvurdering

Treningsledelse 1: Eleven skal ha én standpunktkarakter.

Treningsledelse 2: Eleven skal ha én standpunktkarakter.

Eksamen for elever

Treningsledelse 1: Eleven skal ikke opp til eksamen.

Treningsledelse 2: Eleven kan trekkes ut til en muntlig-praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Eksamen skal ha forberedelsesdel.

Eksamen for privatister

Treningsledelse 1: Privatisten skal opp til en muntlig-praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.

Treningsledelse 2: Privatisten skal opp til en muntlig-praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.